

Sprawozdanie z działalności Gminnej Biblioteki Publicznej w Gozdowie w 2024 r.

Gminna Biblioteka Publiczna w Gozdowie to samorządowa instytucja kultury, wpisana do Rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez Gminę Gozdowo. Biblioteka działa na podstawie Ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2393 z zm.) oraz Ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 87 z zm.).

Gminna Biblioteka Publiczna w Gozdowie prowadzi działalność statutową za pomocą placówki głównej z siedzibą w Gozdowie oraz zamiejscowej filii bibliotecznej w Lelicach. Obie lokalizacje biblioteki posiadają osobne księgozbiory, które odpowiadają na zapotrzebowanie czytelnicze użytkowników jak również zaspokajają oraz rozwijają potrzeby czytelnicze mieszkańców gminy Gozdowo. Zarówno biblioteka główna w Gozdowie jak i filia w Lelicach poprzez prowadzenie działalności statutowej przyczyniają się do upowszechniania nauki i dorobku kulturowego, promowaniu wiedzy o kulturze regionu i kraju oraz rozwijaniu kulturowemu społeczności lokalnych.

Do podstawowych zadań biblioteki należą: gromadzenie, przechowywanie, udostępnianie, systematyczna selekcja oraz ochrona materiałów bibliotecznych. Księgozbiór stanowią książki papierowe. Uzupełnianie go i aktualizowanie odbywa się w oparciu o preferencje czytelnicze użytkowników, zapotrzebowanie na dany typ publikacji, rankingi książkowe oraz podaż rynku wydawniczego. W głównej mierze zakupywane są książki będące nowościami wydawniczymi, uzupełniane są stany obowiązujących lektur oraz książek szczególnie poszukiwanych z różnych dziedzin.

Misją biblioteki jest rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych oraz informacyjnych społeczeństwa lokalnego jak również popularyzacja kultury

i czytelnictwa w każdej grupie wiekowej. Kluczowymi dla realizacji działań promujących czytelnictwo i literaturę są:

- organizowanie inicjatyw o charakterze edukacyjnym i informacyjnym,
- zapewnienie czytelnikom równego dostępu do informacji oraz literatury,
- tworzenie pozytywnego wizerunku biblioteki jako miejsca innowacyjnego, przyjaznego każdej grupie odbiorców i otwartej na współpracę w środowisku lokalnym.

Statystyka działalności Gminnej Biblioteki Publicznej w Gozdowie oraz filii bibliotecznej w Lelicach na dzień 31.12.2024 r.

W 2024 roku kontynuowano działania mające na celu wzrost zainteresowania literaturą oraz rozbudzanie potrzeb czytelniczych wśród mieszkańców Gminy Gozdowo. Ze względu na złożoność procesu biblioteka podejmowała szereg zróżnicowanych inicjatyw dostosowanych do szerokiego grona odbiorców.

W roku 2024 zarejestrowano łącznie w obu lokalizacjach 12 448 wypożyczeń, z czego: 7 788 wypożyczeń fizycznych i 34 wypożyczeń książek mówionych na czytaku w bibliotece w Gozdowie (łącznie 7 822) oraz 4 626 wypożyczeń w filii w Lelicach. Liczba ta jest na porównywalnym poziomie co w poprzednim okresie sprawozdawczym (12 547 w 2023 r.)

Kadra biblioteki w 2024 roku uczestniczyła w wielu szkoleniach oraz webinarach informacyjnych i edukacyjnych z zakresu edukacji kulturalnej, zmian prawnych czy efektywności pracy bibliotecznej. Łącznie na podnoszeniu kompetencji zawodowych potwierdzonymi certyfikatami pracownicy biblioteki spędzili 56 godzin zegarowych.

W roku sprawozdawczym księgozbiór Biblioteki w Gozdowie oraz filii bibliotecznej w Lelicach został powiększony o 1 508 egzemplarzy za łączną kwotę 39 143,80 zł

- Biblioteka w Gozdowie:
 - Zakup z budżetu od organizatora- 457 woluminów za kwotę 12 398,28 zł,
 - Zakup ze środków Biblioteki Narodowej w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0- 327 woluminów za kwotę 9 451,72 zł,
 - Darowizny, udział w akcjach, projektach i konkursach- 109 woluminów za kwotę 1 764,10 zł.
- Filia biblioteczna w Lelicach:
 - Zakup z budżetu od organizatora- 344 woluminy za kwotę 8 551,40 zł,
 - Zakup ze środków Biblioteki Narodowej w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0- 132 woluminy za kwotę 3 548,28 zł,
 - Darowizny, udział w akcjach, projektach oraz konkursach- 139 woluminów za kwotę 3 430,02 zł

Z księgozbiorów jako zacytane, zniszczone lub zdezaktualizowane w wyniku selekcji zostało wycofanych łącznie 904 woluminy.

Liczba woluminów w inwentarzu Gminnej Biblioteki Publicznej w Gozdowie.

Stan na 31.12.2023 r.- **9 387 wol.**

Wpływy w 2024 r.- **893 wol. (784 zakup oraz 109 inne źródła)**

Ubytki w 2024 r.- **625 wol.**

Stan na 31.12.2024 r.- **9 655 wol.**

Liczba woluminów w inwentarzu filii bibliotecznej w Lelicach.

Stan na 31.12.2022 r.- **8 659 wol.**

Wpływy w 2023 r.- **615 wol. (476 zakup oraz 139 inne źródła)**

Ubytki w 2023 r.- **279 wol.**

Stan na 31.12.2023 r.- **8 995 wol.**

	Gminna Biblioteka Publiczna w Gozdowie		Filia w Lelicach		Ogółem	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Księgozbiór	9 387	9 655	8 659	8 995	18 046	18 650
Zarejestrowani użytkownicy	432	424	285	274	717	698
Najliczniejsza grupa czytelników (przedział wiekowy)	6-12	6-12	6-12	6-12		
Najliczniejsza grupa czytelników (Liczba osób)	138	111	141	132		
Wypożyczenia na zewnątrz	7 739	7 788	4 808	4 626	12 547	12 414
Udostępnienia na miejscu	123	106	161	158	284	264

Tabela 1. Statystyka działalności Gminnej Biblioteki Publicznej w Gozdowie oraz Filii w Lelicach na dzień 31.12.2023 r.

Biblioteka działa nie tylko w sferze dbania o księgozbiór i jego udostępnianie. Wśród inicjatyw podejmowanych przez bibliotekę wyróżnić można realizowanie projektów kulturalnych dla mieszkańców gminy Gozdowo, udział w inicjatywach i szkoleniach podnoszących poziom usług bibliotecznych w placówce. W roku sprawozdawczym można wyróżnić realizację następujących projektów:

1. Realizacja projektu „Mały miś dawniej i dziś czyli motyw niedźwiadka w literaturze”

Biblioteka zrealizowała projekt „Mały miś dawniej i dziś czyli motyw niedźwiadka w literaturze”. Projekt został dofinansowany w ramach programu „Partnerstwo dla książki” Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Całkowity koszt przedsięwzięcia wyniósł 10 100 zł, z czego 7 900 zł pochodziło ze środków Ministerstwa, a 2 200 zł z wkładu własnego.

W ramach inicjatywy zorganizowano cykl sześciu spotkań, podczas których trzydziestka dzieci w wieku 6-13 lat z terenu Gminy Gozdowo zgłębiała świat literackich misiów poprzez poznawanie twórczości polskich i zagranicznych autorów literatury dziecięcej, którzy stworzyli kultowe oraz mniej znane postacie niedźwiadków. W ramach projektu odbyły się mieszane zajęcia z Młodzieżową i Dziecięcą Drużyną Pożarniczą OSP Gozdowo oraz międzypokoleniowe spotkanie poświęcone Misiowi Uszatkowi. Zorganizowany został również międzypokoleniowy wyjazd do Muzeum Kinematografii w Łodzi. Uczestnicy mieli okazję przenieść się do świata Misia Uszatka i jego przyjaciół. Projekt miał na celu poprawienie relacji międzypokoleniowych między dziećmi, młodzieżą i seniorami oraz wzmocnienie roli biblioteki jako ośrodka aktywizującego lokalną społeczność.

2. „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” . Edycja 2024

Gminna Biblioteka Publiczna w Gozdowie jest Beneficjentem Programu Instytutu Książki „Kraszewski. Komputery dla bibliotek”. Celem programu jest zapewnienie zrównoważonego dostępu do nowoczesnych technologii i wyrównanie szans mieszkańców miejscowości w gminach o najniższych dochodach podatkowych na jednego mieszkańca poprzez wyposażenie bibliotek w tych gminach w nowoczesny sprzęt komputerowy. W ramach zadania zakupiono: 2 zestawy komputerowe All In One, 2 klawiatury oraz 2 myszki bezprzewodowe, 2 dyski zewnętrzne, 2 listwy zasilające przeciwprzebieciowe,

jednostkę zasilającą UPS, oprogramowanie antywirusowe, roboty oraz zestawy robotów edukacyjnych (w tym 2 Photony, Robobloq Quobo, Step oraz Genibot z akcesoriami), stół multimedialny, urządzenie wielofunkcyjne A3 oraz okablowanie- przedłużacz bębnowy. Koszt ogółem zadania wynosił 33 560,00 zł, z tego 28 500,00 zł dofinansowania z Instytutu Książki oraz 5 060,00 zł wkładu własnego..

3. Projektowanie Uniwersalne Kultury

Nasza biblioteka znalazła się w gronie instytucji, które będą korzystać ze wsparcia szkoleniowego w latach 2024- 2026 w ramach projektu „Projektowanie uniwersalne kultury – dostępność w instytucjach kultury”. Wspólnie z Środowiskowym Domem Samopomocy w Ostrowach przez najbliższe dwa lata poszerzymy swoją wiedzę na temat dostępności w instytucjach publicznych. W 2024 roku wzięliśmy udział w 2 szkoleniach przewidzianych do końca roku. Program finansowany jest w ramach działania 3.3 „Systemowa poprawa dostępności” Priorytetu III „Dostępność i usługi dla osób z niepełnosprawnościami” programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027. Projekt realizowany jest przez Narodowe Centrum Kultury w partnerstwie z PFRON - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

4. „Wypożyczalnia odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabowidzących –Edycja 2024”

Biblioteka w Gozdowie zakończyła realizację projektu „Wypożyczalnia odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabowidzących– Edycja 2021” W ramach zapisu umowy użyczenia Stowarzyszenie przekaze bibliotece na własność urządzenie Czytak 4, który będzie mogła wykorzystywać dla poszerzenia oferty bibliotecznej placówki.

Jednocześnie nasza biblioteka zakwalifikowała się do udziału w kolejnej edycji „Wypożyczalni odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabowidzących”, w ramach której otrzymamy kolejne urządzenie Czytاک 4 na potrzeby nieodpłatnego upowszechniania kultury wśród osób z niepełnosprawnością wzroku. Inicjatywę tę stworzyło i koordynuje Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Larix” im. Henryka Rusczyca. W 2024 roku z wypożyczenia urządzenia skorzystało 6 osób.

5. Nasza Mała Biblioteka

„Nasza Mała Biblioteka” to autorski projekt edukacyjny sześciu wydawnictw europejskich przeznaczony dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym 6-9 lat, który opiera się na współpracy wydawcy z nauczycielami, bibliotekarzami oraz rodzicami. Przystępując do projektu biblioteka zakupiła pakiet sześciu projektowych książek, a dodatkowo otrzymaliśmy zestaw łamigłówek literackich, Rozpoczęliśmy realizację zajęć z wykorzystaniem książek i materiałów projektowych. Do końca roku sprawozdawczego odbyło się jedno spotkanie.

6. Program Instytutu Książki „Mała książka- wielki człowiek”

Gminna Biblioteka Publiczna w Gozdowie wraz z filią biblioteczną w Lelicach po raz piąty wzięły udział w ogólnopolskim projekcie „Mała książka – wielki człowiek” realizowanym przez Instytut Książki. Akcja ma na celu zachęcić rodziców do odwiedzania bibliotek ze swoimi pociechami oraz kształtowania nawyku codziennego czytania z dzieckiem. Udział w projekcie jest bezpłatny zarówno dla dzieci jak i rodziców. W chwili, gdy dziecko w wieku od 3 do 6 lat zapisze się do biblioteki w Gozdowie lub filii w Lelicach otrzymuje bezpłatną wyprawkę czytelniczną, w której znajduje się: książeczka z pierwszymi czytankami dla dziecka, broszura dla rodziców „Książką połączeni”, oraz karta małego czytelnika. W ramach udziału w programie w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. zostało rozdanych 30 wyprawek czytelnicznych.- 17 w Gozdowie oraz 13 w Lelicach.

7. Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0- edycja 2024

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025 to wieloletni program rządowy, w ramach którego ponad miliard złotych jest przeznaczony na różne formy wsparcia i promocji czytelnictwa w Polsce. Dzięki dofinansowaniom na zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych biblioteka zwiększyła swoją atrakcyjność i oferuje czytelnikom nowe książki w formie tradycyjnej książki drukowanej.

Całkowity koszt projektu w 2024 roku wyniósł 26 000,00 zł z czego 13 000,00 zł pochodziło z dofinansowania Biblioteki Narodowej i 13 000,00 zł z wkładu własnego. Kwota ta wydatkowana została na literaturę piękną polską i zagraniczną dla dorosłych, książki popularnonaukowe oraz literaturę dziecięcą i młodzieżową. Zakupionych zostały 459 pozycji z dotacji oraz 470 pozycji z wkładu własnego.

Z działalności kulturalnej Gminnej Biblioteki Publicznej w Gozdowie oraz filii bibliotecznej w Lelicach.

Gminna Biblioteka Publiczna w Gozdowie oraz filia biblioteczna w Lelicach wykorzystują program biblioteczny MAK+. Katalog zawiera zbiór pozycji inwentarzowych obu placówek i jest aktualizowany zgodnie ze zmianami zachodzącymi w księgozbiorach. Wszyscy zainteresowani mogą skorzystać z katalogu internetowego dostępnego na stronie www.szukamksiazki.pl. Użytkownicy biblioteki, którzy zarejestrują się na stronie podając numer karty czytelnika mają możliwość zdalnego zamawiania książek będących zarówno w księgozbiorze biblioteki w Gozdowie jak i filii w Lelicach. W 2024 roku zanotowano łącznie 5 154 wejścia na katalog online GBP w Gozdowie oraz filii w Lelicach.

Biblioteka działa w przestrzeni internetowej prowadząc na bieżąco profil na portalu społecznościowym Facebook @gbpgozdowo oraz stronę internetową

gozdowo.naszabiblioteka.com. Na wymienionych platformach zamieszczane są aktualne informacje o prowadzonych zajęciach, działaniach kulturalnych oraz funkcjonowaniu biblioteki. Media internetowe pozwalają dotrzeć z ofertą placówki do większej liczby odbiorców oraz stanowią skuteczny kanał komunikacyjny z czytelnikami.

Biblioteka w Gozdowie archiwizuje „Słowo Gozdowa”. Użytkownicy w sprawach bibliotecznych mogą kontaktować się w godzinach pracy placówek poprzez czat na portalu społecznościowym Facebook, telefonicznie pod numerem telefonu 797 474 758 oraz mailowo: biblioteka@gozdowo.eu

W roku sprawozdawczym włączyliśmy się w organizację oraz realizację wydarzeń o charakterze gminnym skierowanych do mieszkańców. Wśród nich wyróżnić można: Gminny Orszak Trzech Króli, Zamyślenia Rodaków w Hołdzie Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II, III Gozdowskiej Biesiadzie Jeździeckiej w powożeniu zaprzęgami jedno- i parokonnymi oraz dożynkach i odbywających się na terenie gminy.

Z 94 lekcji bibliotecznych prowadzonych w ciągu roku sprawozdawczego w obu lokalizacjach skorzystało łącznie 1 521 uczestników. Zajęcia biblioteczne mają na celu popularyzację literatury, poprawnej polszczyzny, rozbudzenie potrzeb czytelniczych wśród grup dzieci oraz młodzieży z terenu gminy Gozdowo. Podczas spotkań oprócz animacji czytelniczej uczestnicy wykonywali tematyczne prace plastyczne, poznawali podstawy kodowania i programowania z wykorzystaniem robotów dostępnych na stanie biblioteki oraz brali udział w różnego rodzaju działaniach warsztatowych. Odbiorcami naszych działań były dzieci z klubów dziecięcych: „Kubusiowy Raj” w Lelicach, „Radosna Kraina” w Gozdowie, Publicznego Przedszkola w Gozdowie oraz Szkół Podstawowych w Lelicach oraz w Gozdowie.

Zorganizowanych zostało 14 akcji popularyzujących kulturę i czytelnictwo których odbiorcami zostało 412 uczestników. Wśród akcji znalazły się: Ferie

z biblioteką, Wakacje w bibliotece, Noc Bibliotek, warsztaty wielkanocne czy, warsztaty bożonarodzeniowe. Celem prowadzonych przedsięwzięć była popularyzacja czytelnicza połączona z „ożywieniem” życia kulturalnego wokół biblioteki. Braliśmy udział również w inicjatywach o charakterze gminnym-kiermaszach wielkanocnym i bożonarodzeniowym czy happeningu ekologicznym „Czyste powietrze to zdrowie”.

Przeprowadziliśmy dwa konkursy „Zabierz książkę z biblioteki na wakacje” oraz: „Najlepszy czytelnik roku 2023” w ramach których przyznaliśmy 27 nagród. Zostaliśmy również współorganizatorami gminnego konkursu recytatorskiego „Wiersze Jana i Juliana”, którego celami było rozwijanie wrażliwości na słowo poetyckie, popularyzowanie twórczości Jana Brzechwy i Juliana Tuwima oraz zachęcenie do zainteresowania poezją. Podczas konkursu zaprezentowało się 35 uczestników, wśród których znalazły się dzieci w wieku 3-4 lata, 5-6 lat oraz osoby z niepełnosprawnością.

W ramach współpracy z Środowiskowym Domem Samopomocy w Ostrowach przeprowadziliśmy 9 zajęć bibliotecznych dla podopiecznych ośrodka. Odbyło się również jedno spotkanie biblioteczne z uczestnikami Warsztatu Terapii Zajęciowej w Ostrowach. Podczas prowadzonych zajęć w ośrodkach poruszana była tematyka kultury pisanej, ważnych postaci ze świata literatury jak również technik użytkowych jak tworzenie lapbooków, kartek i innych nośników słowa drukowanego. Treść oraz narzędzia wykorzystywane podczas zajęć były dostosowane pod względem zapewnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnością oraz zawierały elementy arteterapii.

W ramach Ogólnopolskiej akcji Narodowego Czytania pod honorowym patronatem Pary Prezydenckiej GBP w Gozdowie zorganizowała dwa spotkania połączone z odczytem fragmentów „Kordiana” Juliusza Słowackiego. Działania biblioteki były skierowane do seniorów z terenu gminy Gozdowo oraz uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Ostrowach.

W roku sprawozdawczym w ramach ogólnopolskiej akcji Nocy Bibliotek zorganizowaliśmy warsztaty pt: „Magiczna moc książek”. Uczestnicy wydarzenia wzięli udział w wielu aktywnościach plastycznych, manualnych oraz quizach związanych z literaturą m.in.: magiczne lapbooki, jesienne potworki z ziemniaków czy magiczne eksperymenty prosto z książek z biblioteki.

Dzieci z terenu gminy Gozdowo wzięły udział w zorganizowanych przez bibliotekę czytelnich andrzejkach. Uczestnicy wykonywali ekologiczne zabawki i gipsowe magnesy, nie zabrakło animacji czytelnich oraz wróżb andrzejkowych. Oprócz wróżb dzieci mogły wziąć udział w wspólnym przygotowywaniu mikstury czy tworzeniu andrzejkowych strasznych historii jak również skorzystać z fotobudki.

Przy bibliotece działa Uniwersytet Trzeciego Wieku „Akademia Gozdowska”, która w roku sprawozdawczym zrzesza 43 Słuchaczy- seniorów z terenu gminy Gozdowo. Podczas 2024 roku odbyło się 9 spotkań edukacyjno-integracyjnych dla uczestników UTW- wykłady, wyjazdy, spotkanie autorskie oraz Juwenalia UTW Północnego Mazowsza. W czerwcu zakończyliśmy pierwszy rok akademicki „Akademii Gozdowskiej” podczas spotkania integracyjnego w Kolczynie, podczas którego Słuchacze otrzymali pamiątkowe dyplomy ukończenia I roku akademickiego w historii gozdowskiego UTW. W 2024 roku odbyło się również uroczyste spotkanie z okazji jubileuszu roku istnienia UTW. Słuchacze spotkali się w sali konferencyjnej Urzędu Gminy w Gozdowie, gdzie specjalnie dla nich wystąpili uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Gozdowie oraz dzieci z Publicznego Przedszkola w Gozdowie. Nie zabrakło również okolicznościowego tortu urodzinowego, jubileuszowego wykładu i integracji Słuchaczy. Biblioteka współpracuje również z seniorami z Koła Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Gozdowie.

Dyrektor Gminnej Biblioteki
Publicznej w Gozdowie

mgr Renata Bęzikowska